

GLOBALG.A.P.

GLOBALG.A.P.

Przepisy Ogólne

Zasady dla Roślin Uprawnych

WERSJA POLSKA 5.0

WERSJA 5.0-2_JULY2016 (W PRZYPADKU WĄTPLIWOŚCI OBOWIĄZUJE WERSJA ANGIELSKA)

OBOWIĄZKOWE OD: 1 LIPCA 2016

SPIIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
2. ZAKRES CERTYFIKACJI	3
2.1. Podzakresy dotyczące Roślin Uprawnych w ramach Zintegrowanego Zapewnienia Bezpieczeństwa i Jakości w Gospodarstwie. [Ang. Integrated Farm Assurance (IFA)]	3
2.2. Struktura modułowa standardów dla Roślin Uprawnych w ramach Zintegrowanego Zapewnienia Jakości w Gospodarstwie (IFA).....	3
2.3. Wyłączenie zbioru	4
2.4. Wyłączenie postępowania z produktem po zbiorze.....	4
3. PRODUKCJA RÓWNOCZESNA/WŁASNOŚĆ RÓWNOCZESNA	5
4. PROCES OCENY	5
4.1. Ramy czasowe inspekcji	5
4.2. Inspekcja Jednostek prowadzących postępowanie po zbiorze (OPCJA 2 ORAZ OPCJA 1 OBEJMUJĄCA WIELE LOKALIZACJI Z SZJ)	7
4.3. Czas trwania inspekcji	7

1. WPROWADZENIE

Niniejszy dokument opisuje dodatkowe zasady certyfikacji dla każdej strony ubiegającej się o certyfikację dla roślin uprawnych zgodnie ze standardem GLOBALG.A.P. Zintegrowane Zapewnienie Bezpieczeństwa i Jakości w Gospodarstwie (ang. Integrated Farm Assurance; IFA) i Standardem Bezpieczeństwa Produktu GLOBALG.A.P. (ang. Produce Safety Standard; PSS).

Poniższe zasady dotyczące Roślin Uprawnych powinny być stosowane łącznie z Przepisami Ogólnymi GLOBALG.A.P., które określają zasady certyfikacji stosujące się do wszystkich standardów GLOBALG.A.P.

W niniejszym dokumencie zwrot "powinien" jest używany do wskazania postanowień odzwierciedlających wymagania GLOBALG.A.P., których spełnienie jest obowiązkowe.

2. ZAKRES CERTYFIKACJI

2.1. Podzakresy dotyczące Roślin Uprawnych w ramach Zintegrowanego Zapewnienia Bezpieczeństwa i Jakości w Gospodarstwie. [Ang. Integrated Farm Assurance (IFA)]

Zasady dotyczące Roślin Uprawnych stosują się do wszystkich podzakresów w ramach zakresu Rośliny Uprawne:

- (i) Owoce i Warzywa: Certyfikacja GLOBALG.A.P. obejmuje owoce i warzywa przeznaczone do spożywania przez ludzi w stanie świeżym, po ugotowaniu lub przetworzeniu. Rośliny uprawne (warzywa lub zioła) wykorzystywane wyłącznie w celach leczniczych lub jako substancje stosowane wyłącznie dla zapachu nie mogą podlegać certyfikacji.
- (ii) Kwiaty i Rośliny Ozdobne
- (iii) Roślinny Materiał Rozmnożeniowy (produkty certyfikowane w ramach tego podzakresu nie są przeznaczone do spożywania przez ludzi lub na pasze.)
- (iv) Rośliny Uprawne Zbierane Mechanicznie: Certyfikacja GLOBALG.A.P. obejmuje rośliny, które są przeznaczone do spożywania przez ludzi lub zwierzęta po ugotowaniu lub przetworzeniu, albo też przeznaczone do wykorzystania przemysłowego.
- (v) Herbata

Uwaga dotycząca ziół: Produkty sklasyfikowane ogólnie jako Zioła znajdują się na liście produktów GLOBALG.A.P. jako indywidualne produkty z oddzielnymi numerami identyfikacyjnymi. Jeśli jednak uprawianych jest więcej niż jeden produkt z grupy ziół, badanie pozostałości nie musi być wykonywane na każdym pojedynczym produkcie (zioła), ale zgodnie z ryzykiem dla grupy ziół. Stosowanie środków ochrony roślin dla ziół również odnosi się do ziół jako grupy, a nie dla każdego pojedynczego produktu (zioła).

2.2. Struktura modułowa standardów dla Roślin Uprawnych w ramach Zintegrowanego Zapewnienia Jakości w Gospodarstwie (IFA)

Standardy IFA dla Roślin Uprawnych obejmują moduły dla poszczególnych zakresów i podzakresów. Ocena zgodności z normą zakłada weryfikację stosownych modułów. Nie jest możliwe certyfikowanie odpowiedniego podzakresu bez jednoczesnego sprawdzenia zgodności z odpowiednim zakresem. Kryteria zgodności danego zakresu powinny być interpretowane zgodnie ze sprawdzanym podzakresem.

Przykłady:

- (i) Jabłka powinny być certyfikowane w ramach modułu Owoce i Warzywa, co automatycznie wymaga zgodności z modułem bazowym dla Wszystkich Gospodarstw i modułem bazowym dla Roślin Uprawnych.
- (ii) Certyfikacja Roślinnego Materiału Rozmnożeniowego wymaga zgodności z modułem bazowym dla Wszystkich Gospodarstw, modułem bazowym dla Roślin Uprawnych i modułem dla Roślinnego Materiału Rozmnożeniowego.

W sprawie dalszych informacji na temat struktury i podejścia modułowego, proszę sprawdzić Przepisy Ogólne Część I - Wymagania Ogólne.

2.3. Wyłączenie zbioru

- (i) Jeżeli produkt zostaje sprzedany *przed zbiorem*, a kupujący odpowiada za jego zbiór, część dotycząca zbioru (FV.5) w Punktach Kontroli i Kryteriach Zgodności może zostać wyłączona z certyfikatu danego producenta.
- (ii) Tak długo jak proces zbioru (wykonywany przez producenta lub w ramach podwykonawstwa) odbywa się w czasie, gdy produkt stanowi własność producenta, wszystkie punkty dotyczące zbiorów powinny być uwzględnione podczas inspekcji oraz na certyfikacie.
- (iii) "Wyłączenie zbioru" stosuje się, gdy w pewnym momencie, jeszcze przed rozpoczęciem zbioru produkty przestały należeć do producenta i proces zbioru odbywa się poza jego kontrolą. Nie jest to też proces zlecony podwykonawcy przez danego producenta.
- (iv) Producent powinien wnioskować o wyłączenie zbioru dla każdego produktu już na etapie rejestracji, z podaniem szczegółowego uzasadnienia wniosku.
- (v) Jednostka Certyfikująca (JC) podejmie decyzję, czy zbiór może być wyłączony lub nie, na podstawie poniższych wymagań: Producent powinien posiadać umowę z nabywcą, w której stwierdza się, że jednostka prowadząca zbiór/nabywca wypełni wszystkie z poniższych [punktów]:
  - a) Dokona przejęcia własności produktu przed zbiorem.
  - b) Przejmie na siebie obowiązek zapewnienia, że zbiór odbędzie się dopiero po upływie okresu karencji.
  - c) Przeprowadzi postępowanie z produktem po zbiorze (a nie tylko w czasie zbiorów).
  - d) Dokona zakupu całości produktu (Wyłączenie Zbiorów nie jest możliwe, jeśli producent wykona zbiór jednej części uprawianych roślin i dokona sprzedaży innej części przed zbiorem).
- (vi) Jeżeli producent nie zna kupującego w momencie rejestracji w GLOBALG.A.P., powinien dostarczyć jak niżej:
  - a) Oświadczenie producenta informujące kupującego (nowego właściciela, którym jest jednostka dokonującą zbioru i prowadzącą postępowanie po zbiorze) o okresie karencji przed zbiorem.
  - b) Jak tylko nabywca zostanie zidentyfikowany, producent przedstawi umowę z nabywcą, zawierającą wszystkie kwestie zawarte w pkt (v). Jeśli wyłączenie zbioru dotyczy producenta lub grupy producenckiej, postępowanie z produktem po zbiorze zostaje również wyłączone w odniesieniu do tego producenta lub grupy producenckiej.

2.4. Wyłączenie postępowania z produktem po zbiorze

- a) Postępowanie z produktem po zbiorze obejmuje każdy rodzaj postępowania z produktem po zbiorze, taki jak przechowywanie, obróbka chemiczna, przycinanie, mycie lub każdy inny rodzaj postępowania, podczas którego produkt może mieć kontakt fizyczny z innymi materiałami lub substancjami. W uwagach do listy kontrolnej muszą być zawarte szczegóły, dotyczące określonego procesu (dla każdego produktu) w odniesieniu do danego producenta.
- b) Jeżeli postępowanie z produktem po zbiorze nie odbywa się w ramach własności wnioskodawcy, powinno to być zgłoszone podczas rejestracji i podane na certyfikacie.
- c) Postępowanie z produktem po zbiorze nie powinno być włączone jeśli zbiór produktu został wyłączony (patrz Wyłączenie Zbioru powyżej).
- d) Postępowanie z produktem *powinno zawsze być włączone* tak długo, jak produkt należy do producenta podczas postępowania po zbiorze (wykonywanym przez producenta lub podwykonawcę), chyba że istnieją pisemne dowody (zamówienia, umowy, itp.), że producent nie ma wpływu na pakowanie/postępowanie z produktem/przechowywanie; produkt nie wraca do producenta, a producent prawnie nie odpowiada za produkt.
- e) Jeżeli jednostka dokonująca postępowania z produktem po zbiorze (ang. PHU) posiada już certyfikat bezpieczeństwa żywności dla danego produktu uznany przez GFSI (<http://www.mygfsi.com>), inspektor GLOBALG.A.P. powinien sprawdzić segregację i identyfikowalność (czyli punkty AF.11, AF.13, CB.1.1), jak również zabiegi po zbiorze (FV.5.8.1-10), o ile stosowne, chyba, że istnieje umowa dwustronna między GLOBALG.A.P. a właścicielem uznanego przez GFSI standardu, dotyczącego działań następujących po produkcji pierwotnej.

Jeżeli producent nie przeprowadza postępowania z produktem w gospodarstwie, ale w obiekcie należącym do innego *producenta*, posiadającego certyfikat GLOBALG.A.P. obejmujący

postępowanie z produktem po zbiorze), JC może zaakceptować certyfikat innej JC lub JC może podjąć decyzję o przeprowadzeniu własnej inspekcji jednostki PHU.

3. PRODUKCJA RÓWNOCZESNA/WŁASNOŚĆ RÓWNOCZESNA

Przy certyfikacji roślin uprawnych, produkcja równoczesna w jednym miejscu produkcji nie jest dozwolona, chyba, że istnieją widoczne różnice między roślinami uprawnymi, aby odróżnić produkt certyfikowany od niecertyfikowanego, które mogą być stwierdzone przez przeciętnego konsumenta (np. między pomidorkami *cherry* i pomidorami rzymskimi).

Dla podzakresu Kwiaty i Rośliny Ozdobne pomimo listy produktów opisującej tylko ogólne kategorie, definicje produkcji równoczesnej i własności równoczesnej są następujące:

Produkcja równoczesna (ang. PP):

Produkcja równoczesna to sytuacja, kiedy poszczególni producenci, jako producenci [niezależni] lub członkowie grupy producenckiej uprawiają ten sam *gatunek* produktu częściowo, jako certyfikowany, a częściowo, jako produkt niecertyfikowany. Produkcja równoczesna ma również miejsce, jeśli nie wszyscy członkowie grupy producenckiej, uprawiający dany gatunek rośliny uprawnej zarejestrowanej do certyfikacji są objęci zakresem certyfikatu.

Przykład: Producent uprawia róże. Tylko część produkowanych róż zostanie certyfikowana.

Sytuacja, w której rolnik uprawia jeden *gatunek* jako certyfikowany i inny *gatunek* jako niecertyfikowany, nie jest Produkcją Równoczesną (np. róże są certyfikowane, a goździki są niecertyfikowane).

Własność równoczesna (ang. PO):

Własność równoczesna to sytuacja, w której poszczególni producenci, członkowie grup producenckich lub grupy producenckie kupują niecertyfikowane produkty tego samego *gatunku*, który uprawiają w ramach produkcji certyfikowanej.

Przykład: Producent uprawia certyfikowane róże i kupuje niecertyfikowane róże od innego producenta(-ów).

4. PROCES OCENY

4.1. Ramy czasowe inspekcji

Obowiązują następujące zasady wraz z przepisami na temat ram czasowych inspekcji omówionymi w Przepisach Ogólnych.

4.1.1. Wstępne (Pierwsze) Inspekcje

- (i) Wstępna inspekcja obejmuje działania związane ze zbiorem każdego produktu, który ma być włączony do certyfikacji, a także postępowanie z produktem po zbiorze, jeśli jest objęte certyfikacją. Inne prace w polu mogą być sprawdzone w innym czasie, o ile to wykonalne, ale to nie jest obowiązkowe.
- (ii) Kontrola odbywa się w terminie jak najbliższym porze zbiorów tak, aby inspektor sprawdził możliwie jak najwięcej punktów kontroli.
- (iii) Jeżeli inspekcja ma miejsce przed zbiorem produktu, nie będzie możliwe sprawdzenie pewnych punktów kontroli. W rezultacie będzie konieczna następna wizyta lub przedstawienie dowodu zgodności, który powinien być przesłany faksem, w postaci zdjęcia lub za pomocą innego przyjętego środka. *Żaden certyfikat nie będzie wydany, dopóki wszystkie punkty kontrolne nie zostaną zweryfikowane i wszystkie niezgodności zamknięte.*
- (iv) Jeśli zbiór odbywa się przed inspekcją, producent powinien zachować dowody zgodności z punktami kontroli związanymi z tym zbiorem, w przeciwnym razie niektórych punktów kontroli nie będzie można sprawdzić i uzyskanie certyfikacji nie będzie możliwe aż do następnych zbiorów.
- (v) Jednostka certyfikująca powinna zadbać o to, aby podczas dobierania próbek gospodarstw do programu niezapowiedzianych wizyt, ci producenci, u których wstępna

lub następną inspekcja nie odbyła się podczas zbiorów, mieli większe szanse na niezapowiedzianą inspekcję w ciągu kolejnych zbiorów (należy to przekazać producentowi przy omawianiu ram czasowych inspekcji). Dodatkowo JC powinna dołożyć wszelkich starań aby przeprowadzić kolejną inspekcję podczas zbiorów.

- (vi) **Wiele różnych upraw:** Producent może ubiegać się o certyfikację więcej niż jednej rośliny uprawnej, przy czym rośliny te mogą być zbierane w różnym czasie, tzn. zbiór jednej rośliny może niekonicznie zbiegać się w czasie ze zbiorem innej rośliny uprawnej. Powyższe wymogi stosują się do roślin uprawnych pogrupowanych na podstawie podobieństw procesów produkcji i procesu zbioru oraz związanych z nimi zagrożeń. JC powinna dokonać weryfikacji wszystkich punktów kontroli dla takich grup, zanim produkt(y) będzie(ą) mógł(mogły) zostać dodany(e) do certyfikatu.

Przykład: Wizyta w czasie zbioru jabłek nie jest wymagana, jeśli jabłka dodaje się do zakresu certyfikacji, który wcześniej obejmował gruszki. Jednak jabłka mogą zostać dodane do certyfikatu tylko wtedy, gdy zostały zweryfikowane wszystkie punkty kontroli stosujące się do jabłek. Dodanie szpinaku do zakresu certyfikacji wymaga jednak przeprowadzenia oceny w czasie jego zbioru.

4.1.2. Kolejne inspekcje

- (i) Inspekcja powinna być przeprowadzona w czasie, gdy są wykonywane odpowiednie działania agrotechniczne i/lub postępowanie po zbiorze (ale nie tylko przechowywanie). Ramy czasowe inspekcji pozwolą JC upewnić się, że wszystkie zarejestrowane rośliny uprawne, nawet jeśli nie są obecne na polu w czasie inspekcji, są przedmiotem postępowania po zbiorze w sposób zgodny z wymogami certyfikacji. Należy unikać wykonywania inspekcji poza sezonem, lub gdy operacje rolnicze są wykonywane tylko w minimalnym zakresie.
- (ii) Jeżeli postępowanie z produktem po zbiorze jest objęte zakresem certyfikacji, jednostka(i) gdzie wykonuje się postępowanie po zbiorze powinna(y) być kontrolowana(e) raz do roku. Inspekcja ta powinna być przeprowadzona w czasie wykonywania operacji w tej jednostce. Jedynie gdy JC przeprowadziła ocenę ryzyka wyraźnie wskazującą na niewielkie ryzyko, dozwolone jest przeprowadzenie inspekcji postępowania po zbiorze w czasie wykonywania operacji raz na dwa lata. Ocena ryzyka powinna uwzględniać pakowanie produktu, a także znane incydenty dotyczące bezpieczeństwa żywności, odnoszące się do danego produktu(-ów) i wszystkie wytyczne GLOBALG.A.P. w sprawie zbadania konkretnych zagadnień. JC powinna prowadzić zapisy uzasadniające wybór ram czasowych/terminów inspekcji. Wyjątek ten ma zastosowanie tylko w przypadku w ramach Opcji 1, tzn. producentów bez wdrożonego SZJ.
- (iii) Jeśli postępowanie po zbiorze jest wyłączone z zakresu certyfikacji, inspekcja w czasie zbioru musi być zaplanowana co najmniej raz na dwa lata. W danym roku, inspekcja musi być przeprowadzona w sezonie zbioru przynajmniej jednego zarejestrowanego produktu z grupy produktów. Rośliny uprawne są grupowane na podstawie podobieństw procesów produkcji i zbiorów oraz związanych z nimi zagrożeń. JC powinna prowadzić zapisy uzasadniające wybór ram czasowych/terminów inspekcji i pogrupowanie roślin uprawnych.
- (iv) Jeśli producent nie podejmuje zobowiązania kontynuowania certyfikacji w następnym cyklu, JC powinna w wystarczającym stopniu obwarować przepisami [taką sytuację], aby uniknąć możliwości wykorzystania jednego certyfikatu dla więcej niż jednego zbioru i cyklu rośliny uprawnej zbieranej raz w roku, na przykład poprzez skrócenie terminu ważności certyfikatu. JC może ustalić termin ponownego potwierdzenia w zależności od okresu zbioru danej rośliny uprawnej.

Przykład: sezonem zbioru borówki amerykańskiej jest cały październik. Pierwsza inspekcja odbywa się w październiku 2015 roku, a certyfikat jest wydawany od końca listopada 2015 roku do końca listopada 2016. Certyfikat ten może obejmować zbiór i sprzedaż zbiorów z 2015 i 2016 roku. W związku z tym JC ustala termin potwierdzenia (ponownego przyjęcia produktu do certyfikacji) na przykład na dzień 1 października 2016 roku i jeśli producent nie złoży potwierdzenia w tym terminie, JC powinna skrócić termin ważności certyfikatu.

- (v) **Wiele następujących po sobie roślin uprawnych:** W trakcie inspekcji, proces produkcji wszystkich upraw objętych w zakresie certyfikacji podlega ocenie podczas wizyt na miejscu, wywiadów z producentem i pracownikami, przeglądu dokumentów, zapisów itp. Producent powinien zachować dowody zgodności z obowiązującymi punktami kontroli dla wszystkich zarejestrowanych roślin uprawnych.
- W latach, w których nie obowiązuje wymóg przeprowadzenia inspekcji w czasie zbioru, a uprawa roślin nie odbywa się w takich samych ramach czasowych sezonu uprawy, JC musi wybrać datę, kiedy będzie możliwość sprawdzenia odpowiednich czynności agrotechnicznych w gospodarstwie w odniesieniu do przynajmniej jednego z produktów.

4.1.3. Niezapowiedziane inspekcje (TYLKO OPCJA 1)

Jeśli przy transferze producenta, JC, do której producent przeszedł, nie przeprowadziła inspekcji zbioru wszystkich produktów wchodzących w zakres certyfikacji, w ciągu kolejnych 12 miesięcy powinna zostać zaplanowana niezapowiedziana inspekcja (w ramach reguły 10%) w celu sprawdzenia procesu zbioru produktów, które nie były jeszcze poddane inspekcji.

4.2. Inspekcja Jednostek prowadzących postępowanie po zbiorze (OPCJA 2 ORAZ OPCJA 1 OBEJMUJĄCA WIELE LOKALIZACJI Z SZJ)

W przypadku owoców i warzyw, w ramach rocznego audytu JC powinna przeprowadzić inspekcję pierwiastka kwadratowego z łącznej liczby zarejestrowanych centralnych jednostek prowadzących postępowanie po zbiorze (tych, gdzie wykonuje się postępowanie po zbiorze produktów pochodzących od więcej niż jednego producenta), w czasie wykonywania tam stosownych operacji. Jeśli istnieje tylko jedna centralna jednostka wykonująca postępowanie po zbiorze, powinna ona podlegać sprawdzeniu, co roku (patrz także część III, 5.6. Inspekcja jednostek prowadzących postępowanie po zbiorze (Opcja 2 i Opcja 1 obejmująca wiele lokalizacji z wdrożonym SZJ)).

4.3. Czas trwania inspekcji

- Czas trwania inspekcji powinien uwzględnić przeprowadzenie spotkania otwierającego z kierownictwem gospodarstwa, pełną ocenę wszystkich wymagań standardu, wypełnienie stosownej listy kontrolnej i przedstawienie wyników producentowi.
- Zwykle inspekcja na miejscu produkcji roślin uprawnych według GLOBALG.A.P. IFA trwa od 3 do 8 godzin (Producent w ramach Opcji 1).
- Minimalny czas trwania inspekcji wynoszący 3 godziny stosuje się w najprostszej sytuacji (jedno miejsce, jedna lub kilka roślin uprawnych, proste maszyny, kilku pracowników, nie odbywa się żadne postępowanie z produktem po zbiorze, kolejna inspekcja, dokumentacja jest dobrze zorganizowana itd.).
- Członkowie grupy producenckiej w ramach Opcji 2 mogą być poddani inspekcjom trwającym krócej, w zależności od stopnia złożoności działalności rolniczej.
- Czynniki, które powodują wydłużenie minimalnego czasu trwania inspekcji wynoszącego 3 godziny (lista nie jest wyczerpująca i ma zastosowanie dla Opcji 1 i członków grupy w ramach Opcji 2) są następujące:
  - Inspekcja wstępna
  - Dodanie nowych roślin uprawnych w czasie kolejnych inspekcji
  - Dodanie nowych lokalizacji podczas kolejnych inspekcji
  - Włączenie przechowywania
  - Włączenie postępowania z produktem po zbiorze
  - Różne rodzaje produktów (grupy produktów)
  - Różne rodzaje zbiorów (metod zbioru)
  - Wiele różnych miejsc i lokalizacji
  - Większa liczba podzakresów
  - Wynajęci podwykonawcy (niesprawdzeni przez stronę trzecią).

REJESTR UAKTUALNIEŃ EDYCJI

Nowy dokument	Zamieniony dokument	Data publikacji	Opis zmian
161209_GG_GR_Crops_Rules_V5_0-2_pl	160530_GG_GR_Crops_Rules_V5-0_pl	9 grudzień 2016	2.1 — wyjaśnienie dot. ziół 4.1.3. — dodano jedno słowo. 5. — punkt usunięty.

Aby otrzymać więcej informacji na temat zmian w tym dokumencie, należy skontaktować się z sekretariatem GLOBALG.A.P. pod adresem: translation_support@globalgap.org.

Jeśli zmiany nie mają wpływu na akredytację normy, pozostaje wersja „5.0” i aktualizacja edycji będzie oznaczona jako „5.0-x”. Jeśli zmiany mają wpływ na akredytację normy, nazwa wersji zostanie zmieniona na „5.x”.

Copyright

© Copyright: GLOBALG.A.P. c/o FoodPLUS GmbH: Spichernstr. 55, 50672 Cologne; Germany. Zezwala się na powielanie i dystrybucję wyłącznie w niezmienionej formie.